

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/2115,**13. juuli 2022,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/1503 regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühisrahastusplatvormidel pakutavate laenude makseviivituse määrade arvutamise meetodika****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta määrust (EL) 2020/1503, mis käsitleb ettevõtjatele Euroopa ühisrahastusteenuse osutajaid ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1129 ja direktiivi (EL) 2019/1937, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 20 lõike 3 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Investoritel peab olema võimalik teha teadlikke investeerimisotsuseid. Kuna üks ühisrahastusprojekt võib hõlmata rohkem kui ühte laenu, on ühisrahastusplatvormil pakutavate projektide makseviivituse määrade arvutamise meetodika sätestamisel vaja näha ette eeskirjad makseviivituse määrade arvutamiseks iga üksiklaenu puhul, mis on seotud ühisrahastusplatvormil pakutava konkreetse ühisrahastusprojektiga. Makseviivituse kindlaksmääramine üksikasjalikumal tasandil, st laenu tasandil, võimaldab hõlmata juhtumeid, kus projektiomanik tõenäoliselt ei täida krediidi iseloomuga nõudeid, mis on seotud ühe laenuga, kuid mitte teiste laenudega. Seega ei peaks ühisrahastusteenuse osutajad ühisrahastusplatvormil pakutavate projektide makseviivituse määrade arvutamisel automaatselt käsitama erinevaid samale projektile antud laene samaaegselt makseviivituses olevatena. Ühisrahastusteenuse osutajad peaksid hindama, kas mõned makseviivituse tunnused on seotud kogu ühisrahastusprojektiga, mitte konkreetse laenuga. Eelkõige juhul, kui märkimisväärne osa ühisrahastusprojektiga seotud laenudest on makseviivituses, võivad ühisrahastusteenuse osutajad pidada ebatõenäoliseks, et selle ühisrahastusprojekti muud laenud tasutakse täielikult, ilma et tuleks võtta meetmeid, nagu tagatise realiseerimine, ning käsitada ka neid laene makseviivituses olevate laenudena.
- (2) On vaja vältida õiguslikku arbitraazi ja võimaldada investoritel võrrelda laenude andmise vahendamises seisnevate ühisrahastusteenuse osutajate tulemuslikkust ja eelkõige ühisrahastusplatvormidel pakutavate projektide kvaliteeti. Seepärast on asjakohane sätestada elemendid, millest lähtudes selline ühisrahastusteenuse osutaja peaks otsustama, et tema ühisrahastusplatvormil pakutava laenu puhul on aset leidnud makseviivitus. Seepärast peaksid ühisrahastusteenuse osutajad kehtestama tõhusad protsessid, mis võimaldavad neil saada vajalikku teavet, et teha põhjendamatu viivitusega kindlaks nende ühisrahastusplatvormil pakutavate laenude puhul esinevad makseviivitused.
- (3) Määruse (EL) 2020/1503 artikli 20 lõike 1 kohaselt peab laenude andmise vahendamises seisneva ühisrahastusteenuse osutaja igal aastal avalikustama tema ühisrahastusplatvormil vähemalt viimase 36 kuu jooksul pakutud ühisrahastusprojektide makseviivituse määrad ja avaldama nelja kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu tulemuste aruande, milles on esitatud kõigi tema poolt vahendatud laenude eeldatav ja tegelik makseviivituse määr. Selleks et investoritel ja potentsiaalsetel investoritel oleks ühisrahastusplatvormil pakutavate laenude puhul juurdepääs sarnaseid ajavahemikke hõlmavale teabele riski ja tulu näitajate kohta, on vaja tagada kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 (⁽²⁾) artikli 180 lõike 1 punktiga a ning võtta makseviivituse määrade arvutamisel aluseks üheaastased makseviivituse määrad. Üheaastased makseviivituse määrad kajastavad selliste laenude osakaalu, mille staatus muutub üheaastase vaatlusperioodi jooksul vähemalt üks kord makseviivitusega laenust makseviivitusega laenuks. Seega peaks eeldatav makseviivituse määr kätkema endas

(⁽¹⁾) ELT L 347, 20.10.2020, lk 1.

(⁽²⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

hinnangut nende makseviitusega laenude osakaalule, mille puhul eeldatakse makseviituse tekkimist üheaastase vaatlusperioodi jooksul. Selleks et eeldatava makseviituse määra hinnang põhineks tegelikul makseviituse määral, tuleks tegeliku makseviituse määra arvutamisel piirduda laenudega, mis üheaastase vaatlusperioodi alguses on makseviitusega laenud. Selleks et tagada makseviituse määrade võrreldav ja õiglane kajastamine, ei tohiks aastaste makseviituse määrade arvutamiseks kohaldada kaalumisskeeme (laenupõhist arvutust). Seega ei tohiks makseviituse määrade arvutamisel kasutada laenude rahalisi summasid, et mitte omistada mõningatele laenudele arvutuses suuremat tähtsust. Lühiajalistest laenudest tingitud moonutuse korral peaksid laenude andmise vahendamises seisneva ühisrahastusteenuse osutajad makseviituse määra arvutust kohandama. Selleks et investorid saaksid makseviituse määradest tõese ülevaate, ei tohiks laenude andmise vahendamises seisneva ühisrahastusteenuse osutajad määruse (EL) 2020/1503 artikli 20 lõike 2 kohaselt avaldatud makseviituse määradega manipuleerida ega neid väärtalt kajastada.

- (4) Ebajärjekindlad, ebatäpsed, mittetäielikud või aegunud andmed võivad põhjustada vigu ühisrahastusprojektide makseviituse määrade arvutamisel. Seega peaksid andmete kogumise ja säilitamisega seotud menetlused olema usaldusväärsed ja hästi dokumenteeritud, et tagada andmete usaldusväärsus ja kõrge kvaliteet.
- (5) Ühisrahastusteenuse osutaja sisemeetod tegelike ja eeldatavate makseviituse määrade arvutamiseks peaks põhinema tabeli tema vahendatud laenudega seotud kohustuste täitmise kohta ning määruse (EL) 2020/1503 artikli 19 lõike 7 punktis d osutatud riskijuhtimisraamistikus kindlaks määratud riskikategooriatel.
- (6) Käesolev määrus põhineb komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul, mille Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) töötas välja tihedas koostöös Euroopa Pangandusjärelevalvega.
- (7) ESMA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikku kaasnevat kulu ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽³⁾ artikli 37 kohaselt loodud väärtpaberituru sidusrühmade kogult.
- (8) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁽⁴⁾ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 1. juunil 2022,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Ühisrahastusplatvormil pakutavate laenude puhul esinevad makseviitused

1. Laenude andmise vahendamises seisneva ühisrahastusteenuse osutaja arvestab, et tema ühisrahastusplatvormil pakutava konkreetse laenu puhul on aset leidnud makseviitus, kui on toimunud üks või mõlemad järgmistest sündmustest:

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus nr 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- a) ühisrahasusteenuse osutaja leiab, et projektiomanik tõenäoliselt ei maksa täielikult või muul viisil ei täida asjaomase laenuga seotud krediidi iseloomuga nõudeid, ilma et võetaks meetmeid, nagu tagatise realiseerimine;
- b) projektiomanik on asjaomase laenuga seotud mis tahes olulise krediidi iseloomuga nõude puhul maksetähtaega ületanud rohkem kui 90 päeva.

2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel käsitatakse maksmata jätmise tõenäosuse tunnustena järgmisi asjaolusid:

- a) on toimunud asjaomase laenuga seotud krediidi iseloomuga nõude restruktureerimine makseraskuste tõttu, kui selle tulemuseks on tõenäoliselt finantskohustuse vähenemine põhiosast, intressist või asjakohasel juhul teenustasudest olulises summas loobumise või tasumise tähtaja edasilükkamise tõttu;
- b) projektiomanik on esitanud pankrotiavalduse või tema suhtes on algatatud pankrotimenetlus või muu sarnane kaitsemenetlus, kui sellega välistatakse või lükatakse edasi asjaomase laenuga seotud krediidi iseloomuga nõude tasumine investoritele.

Punkti a kohaldamisel loetakse makseraskustest tulenev restruktureerimine toimunuks, kui projektiomanikule, kellel on tekkinud või edaspidi tekivad raskused rahaliste kohustuste täitmisel, on tehtud mõõndusi.

3. Kui laenulepingu kohaselt on projektiomanikul sõnaselgelt lubatud maksegraafikut muuta või maksed teatavatel tingimustel peatada või edasi lükata ning kui projektiomanik tegutseb kõnealuse laenulepinguga antud õiguste piires, ei käsitata muudetud, peatatud või edasilükatud makseid lõike 1 punkti b kohaldamisel tähtajaks tasumata maksetena, kuid tähtaega ületavate päevade arvestamisel lähtutakse uuest maksegraafikust, kui see on kindlaks määratud. Ühisrahasusteenuse osutaja analüüsib siiski maksegraafiku muutmise või maksete peatamise või edasilükkamise põhjuseid ning hindab lõike 1 punktis a osutatud maksmata jätmise tõenäosuse võimalikkust.

4. Ühisrahasusteenuse osutaja avalikustab lõike 1 punkti b kohaldamisel kasutatud olulisuse piirmäära.
5. Ühisrahasusteenuse osutaja teavitab investoreid laenuga seotud makseviivitusest viivitamata.

Artikkel 2

Ühisrahasusteplatvormil pakutavate laenude makseviivituse määra arvutamise meetodika

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 20 lõike 1 punktis a osutatud avalikustamise eesmärgil arvutavad ühisrahasusteenuse osutajad registreeritud üheaastase makseviivituse määra aritmeetilise keskmise kogu ajaloolise vaatlusperioodi kohta, kasutades mittekattuvaid 12-kuulisi vaatlusperioode.
2. Lõikes 1 osutatud üheaastase makseviivituse määra arvutamisel tagavad ühisrahasusteenuse osutajad järgmise:
  - a) nimetajaks on 12-kuulise vaatlusperioodi alguses registreeritud makseviivituse laenude arv;
  - b) lugeja hõlmab kõiki nimetajas arvesse võetud laene, mille puhul esines 12-kuulise vaatlusperioodi jooksul vähemalt üks makseviivitus.
3. Lõike 2 kohaldamisel jäetakse laenud, mille maksegraafikus ei ole 12-kuulise vaatlusperioodi jooksul ühtki makset ette nähtud, kõnealuse perioodi makseviivituse määra arvutamiseks kasutatavast andmekogumist välja.
4. Lõike 1 kohaldamisel ja olenemata sellest, kas ühisrahasusteenuse osutaja kasutab väliseid, sisemisi ja/või koondatud andmeallikaid, peab aluseks võetava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus vähemalt ühe allika puhul olema vähemalt 36 kuud. Kui kättesaadav vaatlusperiood hõlmab mis tahes allika puhul pikemat ajavahemikku, kasutatakse seda pikemat ajavahemikku. Ühisrahasusteenuse osutaja, kes on tegutsenud vähem kui 36 kuud, kasutab seda ajavahemikku, mille jooksul ta on tegutsenud.

5. Ühisrahastusteenuse osutaja avalikustab nimetaja ja lugeja, mida kasutati selleks, et vastavalt lõikele 2 arvutada välja üheaastane makseviivituse määr lõike 4 kohaselt kindlaks määratud perioodi kohta.

Artikkel 3

Riskikategooriate kaupa laenude tegeliku makseviivituse määra arvutamise meetodika

1. Selleks et avaldada kõigi laenude tegelikud makseviivituse määrad vastavalt määruse (EL) 2020/1503 artikli 20 lõike 1 punkti b alapunktile i, arvutavad ühisrahastusteenuse osutajad registreeritud üheaastaste makseviivituse määrade aritmeetilised keskmised riskikategooriate kaupa kogu ajaloolise vaatlusperioodi kohta, kasutades mittekattuvaid 12-kuulisi vaatlusperioode.
2. Üheaastase makseviivituse määra arvutamisel riskikategooriate kaupa tagavad ühisrahastusteenuse osutajad järgmise:
  - a) nimetajaks on selles riskikategoorias, mille kohta makseviivituse määr arvutatakse, 12-kuulise vaatlusperioodi alguses registreeritud makseviivitusega laenude arv;
  - b) lugeja hõlmab kõiki nimetajas arvesse võetud laene, mille puhul esines 12-kuulise vaatlusperioodi jooksul vähemalt üks makseviivitus.
3. Lõike 2 kohaldamisel jäetakse laenud, mille maksegraafikus ei ole 12-kuulise vaatlusperioodi jooksul ühtki makset ette nähtud, kõnealuse perioodi makseviivituse määra arvutamiseks kasutatavast andmekogumist välja.
4. Lõike 1 kohaldamisel ja olenemata sellest, kas ühisrahastusteenuse osutaja kasutab väliseid, sisemisi ja/või koondatud andmeallikaid, peab aluseks võetava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus vähemalt ühe allika puhul olema vähemalt 36 kuud. Kui kättesaadav vaatlusperiood hõlmab mis tahes allika puhul pikemat ajavahemikku, kasutatakse seda pikemat ajavahemikku. Ühisrahastusteenuse osutaja, kes on tegutsenud vähem kui 36 kuud, kasutab seda ajavahemikku, mille jooksul ta on tegutsenud.
5. Ühisrahastusteenuse osutaja avalikustab nimetaja ja lugeja, mida kasutati selleks, et vastavalt lõikele 2 arvutada välja kõigi laenude tegelik makseviivituse määr riskikategooriate kaupa lõike 4 kohaselt kindlaks määratud perioodi kohta.

Artikkel 4

Riskikategooriate kaupa laenude eeldatava makseviivituse määra arvutamise meetodika

1. Kõigi laenude eeldatavate makseviivituse määrade avaldamisel kooskõlas määruse (EL) 2020/1503 artikli 20 lõike 1 punkti b alapunktiga i võtavad ühisrahastusteenuse osutajad riskikategooriate kaupa esitatavate eeldatavate makseviivituse määrade hinnangutes aluseks laenude tegelikud makseviivituse määrad riskikategooriate kaupa, mis on arvutatud vastavalt artiklile 3.
2. Lõike 1 kohaldamisel ja olenemata sellest, kas ühisrahastusteenuse osutaja kasutab eeldatava makseviivituse määra hindamiseks väliseid, sisemisi ja/või koondatud andmeallikaid, peab aluseks võetava ajaloolise vaatlusperioodi pikkus vähemalt ühe allika puhul olema vähemalt 36 kuud. Kui kättesaadav vaatlusperiood hõlmab mis tahes allika puhul pikemat ajavahemikku, kasutatakse seda pikemat ajavahemikku. Ühisrahastusteenuse osutaja, kes on tegutsenud vähem kui 36 kuud, kasutab seda ajavahemikku, mille jooksul ta on tegutsenud.

Artikkel 5

Riskikategooriatesse määramine

Artiklite 3 ja 4 kohaldamisel määravad ühisrahastusteenuse osutajad konkreetsed laenud riskijuhtimise raamistikus kindlaks määratud asjakohastesse riskikategooriatesse, lähtudes usaldusväärsetest ja täpselt määratletud kriteeriumidest ning võttes arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, millel võib olla ebasoodne mõju laenukohustuste täitmisele.

*Artikkel 6***Andmete õigsus**

Ühisrahastusteenuse osutaja tagab käesoleva määruse kohaselt makseviivituse määrade arvutamiseks kasutatavate andmete järjepidevuse ja asjakohasuse.

*Artikkel 7***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. juuli 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN
